

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
Strategic Leadership and Academic Leadership of Administrators of
Basic Educational Institutions about Teachers' Perception under
Surin Primary Educational Service Area Office 1

อุษณีย์ สาระ¹, สุพจน์ แสงเงิน² และ เฉลิมวุฒิพิทักษ์ ลาภหลาย³
Usanee Sara¹, Supot Saeng-ngern², and Chalermwutpitak Laplay³

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ

Graduate School, Rajapark Institute, Thailand

E-mail: usaneesara1995@gmail.com

Received January 31, 2025; Revised April 5, 2025; Accepted April 25, 2025

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the strategic leadership of basic education school administrators as perceived by teachers; 2) study the academic leadership of basic education school administrators as perceived by teachers; 3) examine the relationship between strategic leadership and academic leadership of basic education school administrators as perceived by teachers; and 4) analyze the strategic leadership factors influencing academic leadership of basic education school administrators as institutions about teachers' perception under Surin Primary Educational Service Area Office 1. This study employed a quantitative research design in the 2024 academic year. The sample group consisted of 340 members. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire with a reliability value of 0.986. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The findings revealed that (1) the overall and individual aspects of strategic leadership of school administrators were rated at a high level; (2) the overall and individual aspects of academic leadership were also rated at a high level; (3) strategic leadership was positively correlated with academic leadership as perceived by teachers;

and (4) the strategic leadership factor that significantly influenced academic leadership was the “direction-setting” component.

Keywords: strategic leadership; academic leadership; teachers' perception

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู 2. ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู และ 4. วิเคราะห์ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู มีความสัมพันธ์ทางบวก และ 4. ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู คือด้านการกำหนดทิศทาง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; ภาวะผู้นำทางวิชาการ; การรับรู้ของครู

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคน สังคม และพัฒนาชาติ เป็นปัจจัยหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องด้วยการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญทำให้ประเทศได้เปรียบต่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคม ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาให้คนไทยได้มีทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (Office of the Education Council, Ministry of Education, 2017)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นการบริหารองค์กรให้ได้เข้าใจลึกซึ้ง ส่งผลให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่มีความสำคัญต่ออนาคตขององค์กร กล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา กำหนดพันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์หลัก จัดทำเป็นแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นทักษะการบริหารที่เป็นหัวใจหลักของการบริหารของสถานศึกษา งานวิชาการ

เป็นตัวบ่งชี้มาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ อาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ การจัดการหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู และการส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ โดยการโน้มน้าวใจให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้าใจ ตระหนัก สานสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา (Niyamapha, 2018) สถานศึกษาทุกแห่งจึงควรมีคุณภาพและมาตรฐานที่เกิดขึ้นโดยผลจากการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ควบคู่กับแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ผลทดสอบผลการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (Ordinary National educational Test : O-NET) ประจำปีการศึกษา 2561 – 2565 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละรายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีผลคะแนนลดลงมากกว่าผลคะแนนที่เพิ่มขึ้น และผลคะแนนเฉลี่ยของแต่ละเครือข่ายแตกต่างกัน (Surin Primary Educational Service Area Office 1, 2023) กล่าวคือ ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงวิชาการที่แตกต่างกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในการบริหารสถานศึกษา ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเข้าใจปัญหาและสภาพบริบททั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาอย่างลึกซึ้ง ผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์วิธีแก้ปัญหา โดยการประสานความร่วมมือของครู คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน เพื่อขับเคลื่อนงานวิชาการของสถานศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
4. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษา 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จำนวน 5 ด้าน โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของ Dubrin (2007), Miller and Dess (1996), Nahavandi and Malekzadeh (1993), Phongpila (2023), and Wheelen et al. (2014) ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางขององค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 5) การควบคุมกลยุทธ์

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการ สังเคราะห์ข้อมูลได้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของ Office of the Basic Education Commission (2007), Wongsanutaroj (2010), Wehachet (2011), Kuadnok (2013), Sitthichaiyakan and Petroj (2019), Adulpittayaporn and Charoenkul (2019), Clickman (2007), Jassar and Algozzine (2007), and Hallinger and Murphy (1985)

ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สถานศึกษาจำนวน 290 แห่ง โดยมีครูในปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 2,882 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2567 โดยการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (Silpcharu, 2024) เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยเริ่มจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ (Strata) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 340 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย ศึกษาเฉพาะข้อมูลการรับรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 (ประจำปีการศึกษา 2567)

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ระหว่างเดือนพฤษภาคม – พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

ทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีความสามารถในการคาดการณ์และมีอิทธิพลต่อผู้อื่นให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการ เพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารจะต้องการวิเคราะห์ปัจจัย และสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร โดยทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร วิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่ง่ายที่สุด คือการวิเคราะห์สวอท (SWOT Analysis) (Maneelek, 2006)

2. การกำหนดทิศทาง เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดทิศทางที่จะมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร การกำหนดทิศทางขององค์กรชัดเจน ทำให้มีเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานในองค์กรที่ชัดเจน บรรลุเป้าประสงค์ และสามารถวัดผลได้ซึ่งทำให้การกำหนดกลยุทธ์มีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง (Hitt et al., 2013)

3. การกำหนดกลยุทธ์ การนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกรวมไปถึงการกำหนดทิศทางขององค์กรมาจัดทำเป็นกลยุทธ์ในระดับและรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการประเมิน คัดเลือกกลยุทธ์ที่มี

ความเหมาะสมกับองค์กร เป็นการกำหนดแนวทาง วิธีการ และกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าประสงค์วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ (Katzenbach & Smith, 2005)

4. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการกำหนดการดำเนินงาน การวางแผนปฏิบัติการผ่านการจัดโครงสร้างบุคลากรและการประสานงานร่วมกัน การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติของแต่ละองค์กร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (Phonprasert, 2017)

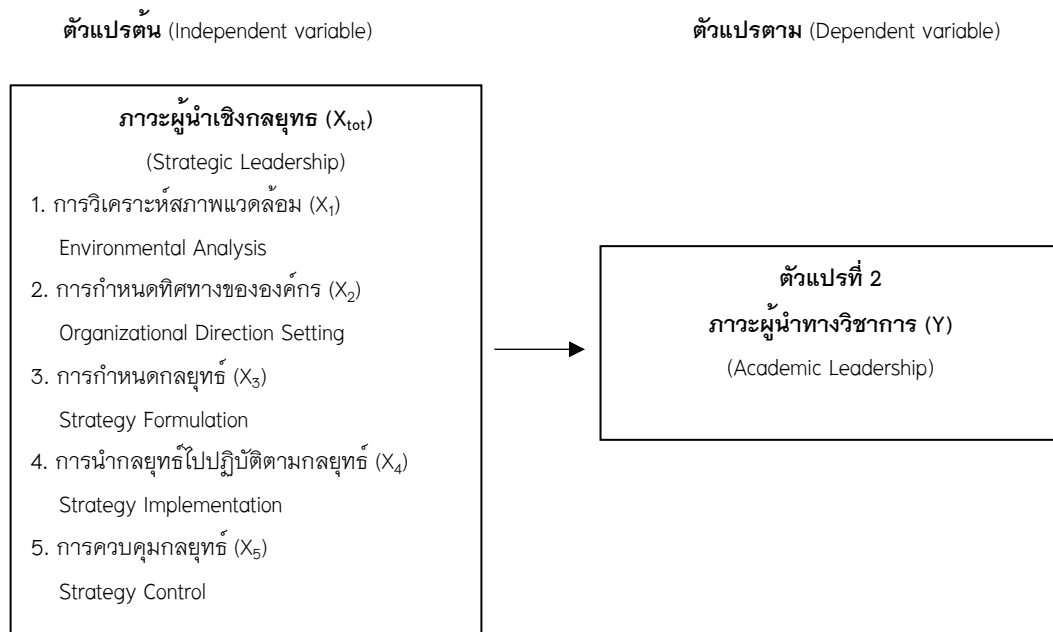
5. การควบคุมกลยุทธ์ การควบคุมกลยุทธ์เป็นกระบวนการหรือวิธีการที่ผู้บริหารขององค์กรติดตามตรวจสอบการดำเนินงานทั้งหมด ตามแผนกลยุทธ์และผู้ปฏิบัติงานขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไข และปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร (Kaewjomnong, 2012)

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นสถานะที่ผู้นำแสดงให้เห็นถึงการกำหนดทิศทางและการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิก เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงาน ไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพส่งผลให้เกิดการตระหนัก เข้าใจภารกิจ และวิสัยทัศน์ของกลุ่ม สามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดพลังร่วมในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้ดีขึ้น และผลักดันให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ประสบความสำเร็จ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำความรู้ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ และกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพโดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร การบริหารจัดการการเรียนการสอน การส่งเสริมบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามความมุ่งหมายของหลักสูตร (Silapong, 2021) โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านฐานความรู้, ด้านภาระหน้าที่ และด้านทักษะที่จำเป็น

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำทางวิชาการ คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ สามารถใช้กลยุทธ์ทั้งการเป็นผู้นำการบริหารและนำกลุ่มให้กระทำกิจกรรมทางด้านวิชาการให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

Figure 1 Conceptual Framework for Research

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 290 แห่ง โดยมีครูในปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 2,882 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2567 กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 340 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย สถานะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item of Objective Congruence: IOC), การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient), การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเสนอความคิดเห็นตามประเด็นข้อคำถามจากการสัมภาษณ์ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive Method) นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงในรูปของข้อความ โดยการจัดกลุ่มประเด็น (Grouping) และนำเสนอเชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

Table 1 Strategic Leadership of Basic Education School Administrators

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (Strategic Leadership of educational institution administrators)	ระดับการรับรู้ (Perception level)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Analysis)	4.33	0.20	มาก (high level)
2. การกำหนดทิศทางขององค์กรขององค์กร (Organizational Direction Setting)	4.48	0.24	มาก (high level)
3. การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation)	4.33	0.25	มาก (high level)
4. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation)	4.33	0.26	มาก (high level)
5. การควบคุมกลยุทธ์ (Strategy Control)	4.51	0.31	มากที่สุด (highest level)
รวม (Total)	4.39	0.18	มาก (high level)

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน และด้านการควบคุมกลยุทธ์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การกำหนดทิศทางขององค์กรของ และด้านที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุดคือ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีการกระจายของข้อมูลอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.31 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Table 2 Academic Leadership of Basic Education School Administrators

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (Academic Leadership)	ระดับการรับรู้ (Perception level)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ (Curriculum Development and Implementation)	4.38	0.28	มาก (high level)
2. การจัดการเรียนการสอน (Teaching and Learning Management)	4.52	0.42	มากที่สุด (highest level)
3. การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (Assessment and Evaluation, and Credit Transfer)	4.40	0.26	มาก (high level)
4. การวิจัยและพัฒนาสื่อ (Research and Media Development)	4.26	0.24	มาก (high level)
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (Development of Educational Media, Innovations, and Technology)	4.36	0.29	มาก (high level)
6. การประกันคุณภาพการศึกษา (Educational Quality Assurance)	4.33	0.29	มาก (high level)
7. การนิเทศการศึกษา (Educational Supervision)	4.45	0.37	มาก (high level)
รวม (Total)	4.39	0.20	มาก (high level)

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และข้อ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การนิเทศการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การวิจัยและพัฒนาสื่อ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีการกระจายของข้อมูลอยู่ระหว่าง 0.24 – 0.42 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

วัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) กับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (Y) ขั้นพื้นฐานตามความรับรู้ของครู มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = 0.64$) ในลักษณะคล้ายคลึงตามกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวก

ตารางที่ 3 ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Table 3 Factors of Strategic Leadership Affecting the Academic Leadership of Basic Education School Administrators.

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	Adj.R ²	Std.E.	B	β	t	Sig.
X ₂	0.44	0.19	0.19	0.05	0.24	0.43	8.07*	0.00
X ₃	0.42	0.18	0.17	0.04	0.45	0.45	8.51*	0.00
X ₅	0.40	0.16	0.16	0.03	0.76	0.40	8.11*	0.00
R = 0.42, R ² = 0.51, Adj.R ² = 0.17, constant = 1.440, Std.E. = 0.04								

* Statistical significance at the of .05 level

วัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่าผลการวิเคราะห์หัตถดอยพหุคูณปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ การพยากรณ์ (R²) ด้านที่สูงที่สุด เท่ากับ 0.19 คือ การกำหนดทิศทางการขององค์กร พยากรณ์ การกำหนดทิศทางการขององค์กรได้ร้อยละ 1.90 รองลงมา คือ การกำหนดกลยุทธ์ ได้ร้อยละ 0.18 พยากรณ์ การกำหนดกลยุทธ์ได้ร้อยละ 1.80 และด้านที่น้อยที่สุด เท่ากับ 0.16 คือ การควบคุมกลยุทธ์ พยากรณ์การกำหนดทิศทางการขององค์กรได้ร้อยละ 1.60 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ±0.22

เมื่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.440 + 0.40X_5 + 0.42X_3 + 0.44X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .40Z_5 + .45Z_4 + .43Z_1$$

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการควบคุมกลยุทธ์ รองลงมา คือ ด้านการกำหนดทิศทางการขององค์กร ทั้งนี้เป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรส่วนกลาง ให้เป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์นโยบายสู่การปฏิบัติ และมีทักษะในการบริหารสถานการณ (Surin Primary Educational Service Area Office 1, 2023) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tamprayort (2022) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาจันทบุรี ติราด ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา ด้านการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้เพราะ มีการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้กับสถานศึกษาทุกแห่ง ในทุกด้านอย่างครอบคลุม เนื้อหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sangsiriwat (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียน การสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้เป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการมุ่งเน้น ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และความสนใจ ของผู้เรียน โดยเน้นไปที่การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองได้พัฒนาได้เต็มศักยภาพ โดยยึดผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Saengboonruang and Presertphon (2023) พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กันทางบวก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณอย่างง่าย ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ด้านการกำหนดทิศทาง สามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = 1.440 + 0.40X5 + 0.42X3 + 0.44X2$$

ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านการกำหนดทิศทาง เป็นปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการกำหนดทิศทางขององค์กรโดย เป็นการนำข้อมูลที่ได้จาก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดทิศทางที่จะมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร ได้แก่ การกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร การกำหนดทิศทางขององค์กรชัดเจน ก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อองค์กรอย่างยิ่ง เนื่องจากจะมีเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานในองค์กรที่ชัดเจน บรรลุเป้าประสงค์ และสามารถ วัดผลได้ซึ่งทำให้การกำหนด กลยุทธ์มีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัย ของ Pinthong and Jumpaluang (2016) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านการกำหนด ทิศทางองค์กร อยู่ในระดับมาก

สรุปผล

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการควบคุมกลยุทธ์ รองลงมา คือ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอน รองลงมา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การวิจัยและพัฒนาสื่อ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ($r = 0.636$) ในลักษณะคล้ายตามกัน

4. ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ การพยากรณ์ (R^2) ด้านที่สูงที่สุด เท่ากับ 0.19 คือ การควบคุมกลยุทธ์ รองลงมา คือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ได้ร้อยละ 0.18 และด้านที่น้อยที่สุด เท่ากับ 0.16 คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พยากรณ์การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาได้ร้อยละ 37.0 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.22 เมื่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ (0.45) แสดงให้เห็นว่า ด้านการกำหนดกลยุทธ์ มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.440 + 0.40X_1 + 0.42X_4 + 0.44X_5$$

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ควรพัฒนาด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ควรจัดการอบรมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา นำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยตรวจสอบการประเมินและจัดตั้งข้อมูลที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในของสถานศึกษา โดยเน้นปัจจัยที่เป็น (Strategic Factor) คือปัจจัยที่จะมีผลกระทบอย่างมากต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้ครูทำวิจัยและพัฒนาสื่อ ควรส่งเสริมให้ครูมีเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

1.3 สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายนอกและภายใน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรนำผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ไปวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และด้านการวิจัยและพัฒนาสื่อ ที่ส่งต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

2.2 ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาภาวะเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสานเชิงลึกต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดทิศทางส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Figure 2 The Impact of Strategic Leadership in Direction Setting on the Academic Leadership of Basic Education School Administrators.

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของครูพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านการกำหนดทิศทางเป็นปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 นั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางขององค์กรโดย เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดทิศทางที่จะมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร ได้แก่ การกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร การกำหนดทิศทางขององค์กรชัดเจน ก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อองค์กรอย่างยิ่ง เนื่องจากจะมีเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานในองค์กรที่ชัดเจน บรรลุเป้าประสงค์

References

- Adulpittayaporn, P., & Charoenkul, N. (2019). Approaches for the academic management improvement of the small-sized secondary schools according to the concept of student quality development networks. *Educational Administration and Innovation Journal*, 2(3), 17–32. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/emi/article/view/136952>
- Clickman, A. (2007). *Human behavior psychology*. Sookjai Publishing.
- Dubrin, A.J. (2007). *Leadership research: findings, practice, and skills* (5th ed.). Houghton Mifflin Company.
- Hallinger, P., & Murphy, J. (1985). Assessing the instructional management behaviour of principals. *The Elementary School Journal*, 86, 217–247. <http://dx.doi.org/10.1086/461445>
- Hitt, M.A., Ireland, R.D., & Hoskisson, R.E. (2013). *Strategic management: competitiveness and globalization* (10th ed.). Cengage Southwestern.
- Jassar, A., & Algozzine, B. (2007). *Education and research in social context*. Academic Press.
- Kaewjomnong, A. (2012). *Strategic management* (2nd ed.). Chulalongkorn University.
- Katzenbach, J.R., & Smith, D.K. (2005). The discipline of teams. *Harvard Business Review*, 71(2), 111–120.
- Kuadnok, T. (2013). *A study of teachers' opinions on the academic management competencies of school administrators in the Bangkok metropolitan area*[Master's thesis, Thonburi Rajabhat University].
- Maneelek, R. (2006). *Strategic planning in educational institutions*. Great Education.
- Miller, A.R., & Dess, G.G. (1996). *Strategic management*. McGraw-Hill.
- Nahavandi, A., & Malekzadeh, A.R. (1993). *Organizational culture in the management of mergers*. Quorum Books.
- Niyamapha, A. (2018). *Academic leadership the potential of the new generation of executives*. Vista Inter Print.
- Office of the Basic Education Commission. (2007). *Guidelines for the decentralization of educational administration and management*. Cooperative League of Thailand Ltd.
- Office of the Education Council, Ministry of Education. (2017). *National Education Plan 2017–2036*. Prikhwan Graphic.
- Phonprasert, W. (2017). *Strategic management*. <http://www.stou.ac.th/Schools/Shs/upload/.pdf>

- Phongpila, W. (2023). *A Study of the relationship between strategic leadership of school administrators and effectiveness of small-sized schools under Mukdahan primary educational service area office*[Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University].
- Pinthong, N., & Jumpaluang, M. (2016). Factors affecting the strategic management process of school administrators in Phetchaburi province under the secondary education service area office 1. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts)*, 9(2), 801–814. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/66940>
- Saengboonruang, P., & Presertphon, V. (2023). The relationship between strategic leadership of school administrators and the effectiveness of schools under the secondary education service area office Khon Kaen. *Journal of Administration, Suan Sunandha Rajabhat University*, 7(2), 93–102. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/ssru-edu/article/view/263242/181424>
- Sangsiriwat, P. (2021). *The academic leadership of school administrators under Pathum Thani primary educational service area office 1*[Master's thesis, Rajamangala University of Technology Thanyaburi].
- Silapong, C. (2021). *Instructional leadership of school administrators affecting an effectiveness of the academic affairs administration in schools under Sakon Nakhon primary educational service area office 1*[Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University].
- Silpcharu, T. (2024). *Research and statistical data analysis using SPSS and AMOS* (17th ed.). Business R&D.
- Sitthichaiyakan, S., & Petroj, L. (2019). *Academic administration model according to stem education concept of network schools in regional stem education center*. *Journal of Research and Curriculum Development, Srinakharinwirot University*, 9(1), 17–32. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jrcd/article/view/165371>
- Surin Primary Educational Service Area Office 1. (2023). *Annual operating plan 2023*. Surin Primary Educational Service Area Office 1.
- Tamprayort, W. (2022). *Strategic leadership of school administrators affecting resources mobilization for education in schools under the secondary educational service area office Chanthaburi Trat*[Master's thesis, Rambhai Barni Rajabhat University].

- Wehachat, R. (2011). *Academic management of basic education institutions* (4th ed.). Namsin.
- Wheelen, T.L., Hunger, J.D., Hoffman, A.N., & Bamford, C.E. (2014). *Strategic management and business policy: globalization, innovation and sustainability* (14th ed.). Pearson.
- Wonganutaroj, P. (2010). *Academic management* (5th ed.). Media Center.